

Väimela mõisakompleks ja park

Väimelat mainitakse esmakordselt 1403.a Mõisast on teated 1590. aastast. Üks legende Väimela nime saamise kohta pajatab, et nimi jäänud mõisale külge pärast seda, kui üks Väimela mõisnikest ta oma väimehele pärandas.

Praegune Väimela mõisa barokkstiilis tiibhoonetega härrastemaja ehitati 1802.a 1870-1875.a ehitati juurde teine korrus. Hoone hävis I maailmasõjas, kuid taastati endisel kujul 1922.a Endistest mõisahoonetest on säilinud:

- Rehepeksuhoone (ehit. 1881)
- Piiritusevabrik (1912)
- Moonakate karjalaut (1889)
- Moonakate elamu (1868)
- Lüpsilaut (1882)
- Puidutöökoda (1903)
- Ait-kuivati (1901)
- Heinaküün (1900)
- Küün (1876)
- Meierei

1920.a asutati Väimelas põllutöökool. 1999. aastast kannab õppeasutus Võrumaa Kutsehariduskeskuse nime.

Väimela mõisa park on rajatud 18. sajandil. Pargi keskosas on ürgoru veerul pargimaastikku mitmekesisivad kivist terrassid. Pargis kasvavad peamiselt pärnad, vahtrad ja tammed. Haljastuses on kasutatud alpi seedermandi, korgijalakat, amuuri kukerpuud ja teisi liike. Pargi vanem, aga ka uuem osa on looduskaitse all.

Väimela Alajärve ja Mäejärve ühendab oja. Mäejärv on sügavam ja suurem. Järves on palju allikaid ja järve loodeots ei külmu talvel kinni.

Alajärves, mis jääb härrastemaja ette, on mudakihi paksus kuni 18 meetrit. Alajärv saab vett Mäejärvest ja temast väljuv oja viib vee Eesti pikimasse jõkke Võhandusse. Väimela Alajärvest mõnisada meetrit lõuna suunas paikneb Väimela mõisnike matusepaik. Alles on 1885.a ehitatud kabeli varemed.

Legendi järgi puhkab härrasrahvaga kõrvuti ka toapoiss. Üks Väimela mõisnikest oli kirgliku kaardimängijana oma mõisa välismaal olles maha mänginud. Kui võitja tuli mõisat üle võtma, alustati uuesti mängu. Mängijate hulka sokutati ka nutikas toapoiss, kes kõikide üllatuseks mõisa tagasi võitis ja pataka sularahagi. Tänutäheks sai ta eluaegse ülalpidamise ja matusepaiga härraste kabelis. Seda kinnitavad ka ähmased kirjad hauakivil.